

подальших досліджень особливо у контексті євроінтеграційних процесів, які відбуваються у нашій державі.

Література:

1. Савченко Л. А. Правові проблеми фінансового контролю в Україні : дис. ... д-ра юрид. Наук : 12.00.07. Ірпінь, 2002. 391 с.

2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-ХІІ : станом на 30 черв. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (дата звернення 19.10.2024).

3. Савченко Л. А. Правові основи фінансового контролю : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 504 с.

4. Савченко Л. А. Види фінансового контролю: спроба класифікації. *Публічне право*. 2016. № 4 (24). С. 96–101.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-452-1-65>

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Оксютенко Костянтин Володимирович

докторант

Інститут держави і права імені В. М. Корецького

Національної академії наук України

м. Київ, Україна

В умовах тотальної цифровізації суспільних відносин окрему увагу привертають достатньо нові суспільні відносини, пов'язані із використанням технології штучного інтелекту.

Штучний інтелект визначають як організовану сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань [1].

Інструменти технології штучного інтелекту вже активно застосовуються у різних сферах суспільного життя, включаючи сферу

публічного управління, адже алгоритми штучного інтелекту дозволяють швидко знаходити та систематизувати інформацію, яка необхідна для прийняття тих або інших управлінських рішень.

Водночас, використання технології штучного інтелекту і досі не врегульовано на рівні законів.

Так, О. Кузьменко, В. Чорна та С. Островський за результатами дослідження правового регулювання запровадження та використання штучного інтелекту зазначають, що незважаючи на усвідомлення потенційних викликів, пов'язаних із ризиками штучного інтелекту, а також розуміння необхідності глобального регулювання, зважаючи на глобальний характер таких викликів, ключові актори – Європейський Союз та США – визнають, що поки що не можуть знайти однакові підходи для регулювання використання штучного інтелекту [2, с. 174].

Водночас Лондонський саміт з безпеки штучного інтелекту став платформою для обговорення та підписання Декларації Блетчлі країнами учасницями. Цей документ закликав до гарантування поваги до прав людини, захисту даних, етичності та безпеки при розробці штучного інтелекту, а також наголошує на важливості людського контролю над цими системами [2, с. 174].

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 року № 1556-р схвалено Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні, згідно з якою впровадження інформаційних технологій, частиною яких є технології штучного інтелекту, є невід'ємною складовою розвитку соціально-економічної, науково-технічної, оборонної, правової та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення [1].

Пріоритетними сферами, в яких реалізуються завдання державної політики розвитку галузі штучного інтелекту, згідно з Концепцією, є: освіта і професійне навчання, наука, економіка, кібербезпека, інформаційна безпека, оборона, публічне управління, правове регулювання та етика, правосуддя [1].

Для досягнення мети Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні у сфері публічного управління слід забезпечити виконання таких завдань:

– формування переліку адміністративних послуг, рішення за якими приймаються автоматично, за мінімальної участі державних службовців та/або співробітників державних та/або комунальних підприємств, установ, організацій;

– дослідження та застосування технологій штучного інтелекту у сфері охорони здоров'я, зокрема щодо протидії епідеміям та пандеміям, а також прогнозування та попередження потенційних епідемічних спалахів у майбутньому;

– запровадження діалогового інтерфейсу для електронних адміністративних послуг із застосуванням технологій штучного інтелекту;

– розвиток технологій штучного інтелекту для цифрової ідентифікації та верифікації осіб, у тому числі для надання державних послуг;

– застосування технологій штучного інтелекту для проведення аналізу, прогнозування та моделювання розвитку показників ефективності системи публічного управління, окремих галузей економіки під час планування, технічного регулювання та стандартизації;

– оптимізація процесів аналізу та оцінки міжнародних інформаційних, політичних, економічних та оборонних трендів для використання таких результатів під час прийняття управлінських рішень у зовнішній та внутрішній політиці України;

– застосування технологій штучного інтелекту з метою виявлення випадків неправомірного втручання у діяльність електронної системи державних публічних закупівель та інших державних електронних систем;

– застосування технологій штучного інтелекту для виявлення недобросовісної практики в діяльності посадових осіб та державних службовців за різними напрямками шляхом проведення аналізу текстів управлінських рішень та інших даних, які формуються в комп'ютеризованих системах/реєстрах під час провадження такої діяльності [1].

Отже, технології штучного інтелекту надають суб'єктам владних повноважень потужний інструментарій для ефективної організації публічного управління, оптимізації механізму надання адміністративних послуг, виявлення недоліків та порушень національного законодавства в діяльності органів публічної адміністрації тощо.

Також Концепцією розвитку штучного інтелекту в Україні передбачено, що для розв'язання проблем, пов'язаних із функціонуванням державних реєстрів, кадастрів, баз даних, архівів, власником яких є держава, необхідне: визначення напрямів конвертації даних в електронну форму, створення (у разі відсутності) або актуалізація та очищення наявних державних електронних інформаційних ресурсів; забезпечення у рамках розвитку відкритих даних пріоритетності оприлюднення динамічних даних; оприлюднення таких даних у режимі реального часу через прикладний програмний інтерфейс (API); визначення переліку тематичних категорій наборів даних високої суспільної цінності, розпорядниками яких є органи державної влади (розроблення та затвердження вимог щодо оприлюднення та періодичності оновлення таких наборів); розроблення механізмів анонімізації персональних та інших даних під час обробки у системах штучного інтелекту, що унеможливить ідентифікацію осіб [1].

Таким чином, використання технологій штучного інтелекту дозволить значно оптимізувати діяльність органів публічної адміністрації та забезпечить сталий розвиток електронного урядування в Україні.

Проте, для ефективного використання технологій штучного інтелекту необхідно розробити та прийняти належну правову основу використання зазначених технологій. Це може бути окремий закон, в якому необхідно врахувати європейські норми та принципи використання штучного інтелекту.

Необхідність дослідження зарубіжного досвіду правової регламентації використання технологій штучного інтелекту для розвитку електронного урядування обумовлює перспективність подальшого дослідження даної теми.

Література:

1. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: розпорядження КМУ від 2 грудня 2020 р. № 1556-р. Дата оновлення: 29.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 01.06.2024).

2. Кузьменко О. В., Чорна В. Г., Островський С. О. Правове регулювання запровадження та використання штучного інтелекту. *Київський часопис права*. 2024. № 1. С. 173–177.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-452-1-66>

ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Серебро Михайло Володимирович

докторант

Ужгородський національний університет

м. Ужгород, Україна

Публічне адміністрування суспільних відносин здійснюється в рамках спеціально-дозвільного режиму правового регулювання, відповідно до якого суб'єктам владних повноважень дозволено лише те, що прямо передбачено законом. Навіть наявність дискреційних повноважень суб'єкта управлінської діяльності повинна бути чітко регламентована нормативно-правовими актами, а дискреційні повноваження мати визначені межі.